

Uvodna reč

ALEKSANDAR SPASIĆ

Svetska finansijska kriza i IT potrošnja

Ukupna šteta od svetske finansijske krize tek treba da bude izračunata, ali već je sada jasno da će naredni meseci doneti IT odeljenjima u kompanijama promenjene i otežane uslove poslovanja

UPRKOS TRENUTNOM metežu na svetskom finansijskom tržištu, konsultantske firme Gartner i Forrester Research predviđaju da će IT potrošnja nastaviti da beleži porast u odnosu na prethodnu godinu, kao i da se stanje u svetskoj ekonomiji neće negativno odraziti na ovaj segment tržišta. Oni smatraju da će se tehnološka industrija možda pokazati mnogo fleksibilnijom nego što su analitičari to predviđali i očekuju da će IT potrošnja rasti po minimalnim stopama sve dok se tržište ne stabilizuje. Do toga bi moglo da dođe u drugoj polovini naredne godine, tako da Gartnerovi stručnjaci savetuju IT rukovodiocima da budu oprezni i pripreme dve varijante IT budžeta za 2009. godinu – jednu zasnovanu na uputstvima koja dobijaju od rukovodilaca u svojim kompanijama i drugu, zasnovanu na stanju na tržištu.

U prilog mišljenju Gartnerovih stručnjaka idu i predviđanja drugih analitičara. Stručnjaci kompanije Forrester Research su čak izmenili svoja predviđanja u pogledu porasta IT potrošnje u narednoj godini. U maju ove godine, predviđali su da će IT potrošnja u 2009. rasti po stopi od 3,4 posto godišnje, međutim, krajem septembra su izmenili tu cifru na 5,4 posto.

Mnoge kompanije će verovatno u narednoj godini odložiti razvoj novih projekata, ali i unapređivanje postojeće infrastrukture, kao što bi to, primera radi, bio prelazak sa ranijih verzija serverskih operativnih sistema na Windows Server 2008. Analitičari smatraju da će sve IT nabavke biti zamrznute, sve dok odgovorni rukovodnici ne zaključe da je nabavka novog

hardvera i softvera neophodna.

Udruženje IT menadžera, u američkoj državi Virdžiniji, koje okuplja glavne informacione rukovodioce u kompanijama koje posluju u tom delu SAD, sprovelo je među svojim članovima istraživanje o planovima i IT budžetima njihovih kompanija za 2009. godinu. Više od polovine ispitanika izjavilo je da su u njihovim kompanijama svi manje važni projekti privremeno zamrznuti, kao i da će visina sredstava predviđenih za IT potrošnju u njihovim firmama biti ponovo razmotre-

na. Četvrtina ispitanika izjavila je da je u njihovoj kompaniji zapošljavanje u IT odeljenju privremeno obustavljeno.

Pogoršani uslovi za dobijanje kredita takođe predstavljaju glavobolju za IT rukovodioce koji planiraju kupovinu i iznajmljivanje opreme, ili su već otpočeli sa obimnim nabavkama opreme neophodne za izvođenje značajnih projekata. „Banke više nisu kao ranije spremne da odobravaju nove kredite i pozajmice svojim dužnicima, što predstavlja najveću opasnost za rast IT potrošnje, budući da se velika količina IT opreme finansira upravo novim zaduženjima“, smatraju u analitičkoj firmi Strategy Group.

Analitičari smatraju da će smanjivanje IT budžeta čak navesti neke kompanije da premeste svoje poslove i povere ih drugim kompanijama, pre svega u zemljama gde će imati niže troškove zbog jeftinije radne snage.

Što se tiče tržišta zapošljavanja u IT kompanijama, na njemu će se u narednom periodu osetiti priliv novih obrazovanih kadrova, pre svega zbog reorganizacije koja se trenutno sprovodi zbog globalne finansijske krize. Smanjivanje broja zaposlenih, spajanje banaka i drugih finansijskih organizacija i racionalizacija centara za obradu podataka doveli su do toga da se na tržištu pojavi višak IT stručnjaka. Sa druge strane, finansijska kriza može imati i neke pozitivne posledice po IT industriju, kao što je porast broja novih studenata koji se odlučuju da izučavaju računarske nauke. Karijera u IT-u može izgledati veoma privlačno studentima koji ne vide svoju budućnost na berzi, u bankama, investicionim fondovima i drugim finansijskim ustanovama.

Bilo kako bilo, najvažniji savet koji analitičari upućuju rukovodiocima IT odeljenja u velikim svetskim kompanijama jeste da posvete pažnju stanju svoje računarske opreme. Prema podacima američkog Instituta Uptime iz Santa Fea, samo u SAD više od 15 posto servera u velikim centrima za obradu podataka nalazi se u katastrofalnom stanju. Reorganizacija i zamena dotrajalih sistema donela bi značajne uštede i indirektno obezbedila sredstva za nove investicije, tako da IT kompanije treba u narednom periodu da se angažuju na povećanju efikasnosti svojih zaposlenih i opreme na kojoj oni rade.

Aleksandar Spasić je direktor i glavni i odgovorni urednik časopisa Mikro. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/aleksandar.